

32002E0589

19.7.2002.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 191/1

ZAJEDNIČKA AKCIJA VIJEĆA**od 12. srpnja 2002.****o doprinosu Europske unije borbi protiv destabilizirajućega gomilanja i širenja ručnog vatrenog oružja i lakog vatrenog oružja kojom se stavlja izvan snage Zajednička akcija 1999/34/ZVSP**

(2002/589/ZVSP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 14.,

budući da:

- (1) Vijeće je 17. prosinca 1998. donijelo Zajedničku akciju 1999/34/ZVSP o doprinosu Europske unije borbi protiv destabilizirajućega gomilanja i širenja ručnog vatrenog oružja i lakog vatrenog oružja ⁽¹⁾.
- (2) U izvješću Panela vladinih stručnjaka za ručno vatreno oružje utvrđuje se da je u sukobima u kojima se koristi ručno vatreno oružje i lako vatreno oružje, posebno zabrinjavajuće streljivo.
- (3) Potrebno bi bilo donijeti novu Zajedničku akciju u koju bi se, ukoliko je potrebno, uključilo streljivo za ručno vatreno oružje ili lako vatreno oružje te je zbog toga potrebno staviti izvan snage Zajedničku akciju 1999/34/ZVSP,

DONIJELO JE OVU ZAJEDNIČKU AKCIJU:

Članak 1.

1. Ciljevi ove Zajedničke akcije su sljedeći:
  - borba protiv i doprinos prestanku destabilizirajućega gomilanja i širenja ručnog vatrenog oružja ili lakog vatrenog oružja,
  - doprinos smanjenju postojećih stvorenih zaliha takvog oružja i popratnog streljiva do razina koje bi bile u skladu sa zakonitim sigurnosnim potrebama država, te
  - pomoć u rješavanju problema uzrokovanih ovakvim gomilanjem.
2. Ova Zajednička akcija obuhvaća sljedeće elemente:
  - postizanje konsenzusa o načelima i mjerama navedenim u glavi I.,
  - višestruki doprinos kako je navedeno u glavi II.
3. Ova se Zajednička akcija primjenjuje na oružje navedeno u Prilogu.

⁽¹⁾ SL L 9, 15.1.1999., str. 1.

GLAVA I.

Načela o preventivnim i reaktivnim aspektima*Članak 2.*

Unija povećava napore postizanja konsenzusa na relevantnim regionalnim i međunarodnim forumima (na primjer, UN i OESS) i među pogođenim državama o načelima i mjerama iz članka 3. ove Zajedničke akcije i onima iz članka 4. i 5. ove Zajedničke akcije, koji bi bili temelj za regionalne i pojačane pristupe problemu te, prema potrebi, za globalne međunarodne instrumente o ručnom vatrenom oružju.

Članak 3.

U težnji ostvarivanja ciljeva iz članka 1. ove Zajedničke akcije, Unija namjerava postići konsenzus u relevantnim međunarodnim forumima te prema potrebi i na regionalnim razinama, o realizaciji sljedećih načela i mjera s ciljem sprečavanja daljnjeg destabilizirajućega gomilanja ručnog vatrenog oružja ili lakog vatrenog oružja:

- (a) preuzimanje obveza od strane svih država da uvoze i drže ručno vatreno oružje ili lako vatreno oružje samo zbog svojih legitimnih sigurnosnih potreba do razine koja bi bila razmjerna njihovoj legitimnoj samoobrani i sigurnosnim zahtjevima, uključujući i njihovu sposobnost da sudjeluju u mirovnim operacijama UN-a;
- (b) preuzimanje obveza od strane država izvoznica da isporučuju ručno vatreno oružje ili lako vatreno oružje samo vladama (neposredno ili preko tijela propisno ovlaštenih za nabavu oružja u njihovo ime), u skladu s primjerenim međunarodnim i regionalnim restriktivnim mjerilima za izvoz oružja, kako je osobito navedeno u kodeksu postupanja EU-a, te u skladu sa službeno autoriziranim potvrđama o krajnjoj uporabi ili prema potrebi, s drugim relevantnim podacima o krajnjoj uporabi toga oružja;
- (c) preuzimanje obveza od strane svih država da proizvode ručno vatreno oružje ili lako vatreno oružje samo u svrhu vlastitog držanja navedenog oružja, kako je navedeno pod (a), ili izvoza, kako je navedeno pod (b);

- (d) kako bi se osigurala kontrola, stvaranje i održavanje nacionalnih zaliha zakonito držanog oružja u vlasništvu državnih tijela te uspostava restriktivnog nacionalnog zakonodavstva o oružju s obzirom na ručno vatreno oružje ili lako vatreno oružje, koje bi uključivalo kaznene sankcije i efektivnu upravnu kontrolu;
- (e) uspostavljanje mjera izgradnje povjerenja, uključujući i mjere za promicanje povećane transparentnosti i otvorenosti kroz regionalne registre ručnog vatrene oružja te redovne razmjene raspoloživih podataka o izvozu, uvozu, proizvodnji i držanju ručnog vatrene oružja te kroz nacionalno zakonodavstvo o oružju i savjetovanja između relevantnih stranaka u vezi s razmijenjenim podacima;
- (f) preuzimanje obveza za borbu protiv nedopuštenog trgovanja ručnim vatrene oružjem kroz provedbu efektivnih nacionalnih kontrola kao što su efektivni mehanizmi za nadzor granice i carinski nadzor, regionalna i međunarodna suradnja i poboljšana razmjena podataka;
- (g) preuzimanje obveza za suprostavljanje i borbu protiv „kulture nasilja” kroz povećano uključivanje javnosti, koristeći programe obrazovanja i podizanja svijesti u javnosti.

Članak 4.

U težnji ostvarivanja ciljeva iz članka 1., naponi Unije usmjereni su na postizanje konsenzusa u relevantnim međunarodnim forumima te prema potrebi i na regionalnim razinama, o realizaciji sljedećih načela i mjera s ciljem smanjenja stvaranja zaliha ručnog vatrene oružja i popratnog streljiva:

- (a) pomoći, ako je potrebno, zemljama koje zatraže podršku za kontroliranje i uklanjanje viška ručnog vatrene oružja i njegovog popratnog streljiva na svojim državnim područjima, a osobito tamo gdje bi to moglo doprinijeti sprečavanju oružanih sukoba u poslijeratnim situacijama;
- (b) promoviranja mjera izgradnje povjerenja i inicijativa za poticanje dobrovoljne predaje viška, ili nezakonito držanog ručnog vatrene oružja i popratnog streljiva, demobilizacije boraca te njihove kasnije rehabilitacije i reintegracije, takvih mjera koje bi uključivale poštovanje mirovnih sporazuma i sporazuma o kontroli oružja pod kombiniranim nadzorom ili pod nadzorom treće strane, poštovanje ljudskih prava i humanitarnoga prava, zaštitu vladavine prava osobito u vezi s osobnom sigurnošću bivših boraca i amnestiju za držanje ručnog vatrene oružja te razvojne projekte u zajednici i ostale gospodarske i društvene inicijative;
- (c) efektivnog uklanjanja viška ručnog vatrene oružja pri čemu je obuhvaćeno sigurno uskladištenje te brzo i uspješno uništenje tog oružja i njegovog popratnog streljiva, po mogućnosti pod međunarodnim nadzorom;
- (d) pružanja pomoći kroz prikladne međunarodne organizacije, programe i agencije te regionalne organizacije.

Članak 5.

U sklopu rješavanja oružanih sukoba, države članice promiču, gdje je prikladno:

- (a) uključenje odredbi o demobilizaciji, uklanjanju viška oružja i njegovog popratnog streljiva te o integraciji bivših boraca u mirovne sporazume između stranaka u sukobu te u mandate operacija za podršku miru, ili mandate drugih relevantnih misija za podršku mirnog rješenja;
- (b) razmatranje mogućnosti donošenja potrebnih propisa za mjere kojima bi se osiguralo uklanjanje ručnog vatrene oružja i njegovog popratnog streljiva u sklopu demobilizacije koju provodi Vijeće sigurnosti UN-a, u slučaju da neka država ili stranke o kojima se radi, nisu u položaju ispunjavati relevantne obveze.

GLAVA II.

Doprinos Unije posebnim akcijama

Članak 6.

1. Unija osigurava financijsku i tehničku pomoć za programe i projekte koji neposredno i vidljivo doprinose načelima i mjerama iz glave I. uključujući relevantne programe ili projekte koje provode UN, Međunarodni odbor Crvenog križa, ostale međunarodne i regionalne organizacije te nevladine organizacije. Ti projekti mogu, između ostalog, uključivati prikupljanje oružja, reformu sigurnosnog sektora i programe demobilizacije i reintegracije te posebne programe za pomoć žrtvama.

2. Pri pružanju takve pomoći, Unija osobito uzima u obzir namjeru primatelja pomoći da poštuju načela iz članka 3.; njihovo poštovanje ljudskih prava; njihovo poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i zaštitu vladavine prava; i njihovo pridržavanje svojih međunarodnih obveza, osobito u pogledu važećih mirovnih ugovora i međunarodnih sporazuma o kontroli oružja.

Članak 7.

1. Vijeće odlučuje o:

- dodjeli financijske i tehničke pomoći iz članka 6. ove Zajedničke akcije,
- prioritetima za korištenje tih fondova,
- uvjetima provedbe posebnih akcija Unije, uključujući u određenim slučajevima i mogućnost imenovanja osobe odgovorne za njihovu provedbu.

2. Vijeće odlučuje o načelima, organizaciji i financiranju takvih projekata na temelju konkretnih i dobro troškovno postavljenih projektnih prijedloga i na temelju procjene od slučaja do slučaja, ne dovodeći u pitanje bilateralne doprinose i operacije država članica Zajednice.

3. Predsjedništvo prema uvjetima Ugovora iz članka 18. stavka 2. Ugovora:

- osigurava povezivanje s Ujedinjenim narodima i svakom drugom relevantnom organizacijom koja je uključena,
- uspostavlja s regionalnim organizacijama i trećim državama kontakte potrebne za provedbu posebnih akcija Unije.

Predsjedništvo o tome obavještava Vijeće.

Članak 8.

Vijeće utvrđuje da Komisija namjerava usmjeriti svoje akcije prema postizanju ciljeva i prioriteta ove Zajedničke akcije, a ako je prikladno i kroz relevantne mjere Zajednice.

Članak 9.

1. Vijeće i Komisija su odgovorni za osiguravanje konzistentnosti aktivnosti Unije u području ručnog vatrenog oružja, a posebno s obzirom na njihove razvojne politike. S tim ciljem, države članice i Komisija dostavljaju sve relevantne podatke relevantnim tijelima Vijeća. Vijeće i Komisija osiguravaju provedbu njihovih akcija, svatko u skladu sa svojim ovlastima.

2. Države članice nastoje, u jednakoj mjeri, povećati efektivnost svojih nacionalnih akcija u području ručnog vatrenog oružja. Akcije poduzete u skladu s člankom 6. ove Zajedničke

akcije se, u najvećoj mogućoj mjeri usklađuju s akcijama koje poduzimaju države članice i Zajednica.

Članak 10.

Ovime se stavlja izvan snage Zajednička akcija 1999/34/ZVSP.

Članak 11.

Vijeće jednom godišnje preispituje poduzete mjere u okviru ove Zajedničke akcije.

Članak 12.

Ova Zajednička akcija stupa na snagu na dan donošenja.

Članak 13.

Ova se Zajednička akcija objavljuje u Službenom listu.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. srpnja 2002.

Za Vijeće
Predsjednik
T. PEDERSEN

PRILOG

Ova Zajednička akcija primjenjuje se na sljedeće kategorije oružja, ali ne prejudicira buduće međunarodno dogovorene definicije za ručno vatreno oružje ili lako vatreno oružje. Ove kategorije mogu podlijegati daljnjim pojašnjenjima te mogu biti preispitane u svjetlu bilo kojih budućih međunarodno dogovorenih definicija.

- (a) Ručno vatreno oružje i pribor, posebno namijenjeno za vojnu uporabu:
- strojnice (uključujući teške strojnice),
  - automatske strojnice, uključujući automatske pištolje,
  - automatske puške,
  - poluautomatske puške, ako su proizvedene i/ili uvedene kao model za oružane snage,
  - prigušivači.
- (b) lako vatreno oružje koje nosi čovjek ili posada:
- top (uključujući automatski top), haubice, mužari kalibra manjeg od 100 mm,
  - bacači granata,
  - protutenkovsko oružje, potisni topovi (rakete koje se ispaljuju s ramena),
  - protutenkovski projektili i lanseri,
  - protuavionski projektili/sustavi zračne obrane koje nosi čovjek (MANPADS).
-